

MOCIÓ DEL GRUP MUNICIPAL CIUTADANS: EPIGRAFIES TARRACO
ROMANA

EXPOSICIÓ DE MOTIUS:

Un dels testimonis que ens resten de tot el conjunt de fets, pensaments i persones que han configurat la nostra manera d'ésser, la nostra essència, és el patrimoni que ens han legat els nostres avant-passats. D'aquesta manera, la conservació del mateix té una triple finalitat: possibilitar futures investigacions que ens permetin un millor coneixement del nostre passat, preservar uns objectes d'art i donar testimoni i coneixença tant dels objectes com del propi passat.

Entre aquest patrimoni destaquen les denominades restes epigràfiques, que podem descriure com les inscripcions que s'han conservat del passat i que estaven situades a edificacions, ares, fites, suports d'estàtues, elements funeraris, etc., amb un contingut que podia ser legislatiu, explicatiu, commemoratiu, etc. Aquests elements han estat moltes vegades reutilitzats, podent trobar restes formant part d'edificacions.

De les ciutats de la Hispània romana, la Colònia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco és la que disposa del patrimoni epigràfic més ric. Es coneixen prop de 1.500 d'inscripcions romanes procedents de Tàrraco i del seu entorn, conjunt que representa quasi el 10% de totes les inscripcions romanes de la península Ibèrica.

La majoria de les inscripcions romanes de Tàrraco pertanyen als tres primers segles del període imperial. Es tracta, sobretot, d'inscripcions fúnebres, honorífiques i monumentals on s'esmenten emperadors, funcionaris imperials, flàmens i ciutadans rics i respectats. Força ric és també el material epigràfic dels darrers temps de l'Edat Antiga, destacant, entre d'altres, més de cent trenta textos i fragments paleocristians.

Així doncs, podem veure la importància de les epigrafies a la Tàrraco romana. Al llarg dels anys, s'han anat realitzant diversos treballs de restauració i nous descobriments d'aquest important tros de la història de la nostra ciutat. És ben cert que s'ha anat realitzant una col·laboració amb les entitats responsables, des de l'ajuntament als diversos museus de la ciutat, així com també amb les diverses empreses d'arqueologia locals que han posat a disposició dels nous materials; però, també ho és, que resta molta feina per fer al respecte, paper que s'ha de seguir treballant i millorant la via seguida des de fa anys.

Pel que fa a la conservació i tractament d'aquestes restes, hem de tenir en compte que molts dels elements recuperats es depositen a un museu, degudament conservats, essent això positiu pel fet que són l'evidència objectiva d'un estudi, tenint un testimoni del passat, romanen a disposició de futures investigacions i es conserva quelcom que té un valor intrínsec. El problema és que fins ara el Museu Arqueològic de Tarragona no ha disposat dels mitjans adequats per mantenir els dipòsits en les condicions idònies pel que fa a la seva presentació i el que és més greu, per la seva difusió.

És per això que, en sintonia amb el que indiquen als seus estudis destacats arqueòlegs de la nostra ciutat, com els que formen la Reial Societat Arqueològica de Tarragona, pensem que el més prudent és retirar les restes i traslladar-les a recintes tancats on es poden controlar d'alguna manera les condicions ambientals. Tanmateix, aquests estudis especialitzats consideren que és del tot imprescindible col·locar unes còpies de les peces originals en el lloc en que estaven històricament per evitar la pèrdua de valor cultural, històric i turístic que comporta no fer-ho. S'ha de considerar que avui dia la tècnica ens permet fer uns duplicats que superficialment son quasi impossibles de distingir de l'original. Trobem com a exemple les obres de rehabilitació de l'antiga Casa del Degà de la Catedral, avui seu del Col·legi i Associació dels Enginyers Industrials de Catalunya, en què es va tenir cura de recollir totes les restes epigràfiques, avui protegides a l'interior de l'edifici, substituint-les per unes còpies, i afegint-hi una altra recuperada en els paraments interiors de la mateixa.

En la mateixa línia, i tal i com indiquen els mencionats estudis de la Reial Societat Arqueològica de Tarragona, considerem que és totalment possible compatibilitzar les finalitats d'un museu amb l'existència d'una ciutat viva i que això passa per aturar la degradació, rehabilitar habitatges, reutilitzar edificis per noves activitats que donin vida i restaurar monuments, per tal de transformar ciutat, i sobretot la Part Alta, en un museu viu, aconseguint tenir un museu als carrers.

Som conscients que qualsevol acció que es pugui prendre passa necessàriament per la conformitat dels propietaris o titulars de les peces, o per la compra de les mateixes. En el cas que s'optés per la substitució de la peça original per un duplicat, podrien dipositar l'original a un museu, sense perdre, en tot cas, la seva propietat, on existiria un reconeixement explícit del seu esperit ciutadà i el seu amor a la ciutat.

Concretant aquestes actuacions, les mateixes haurien d'anar en la línia de millorar la seva conservació, a través de una millor visibilitat i facilitat per a la seva ubicació, potenciant, d'aquesta manera, la seva difusió. Així, pel que fa als atacs ambientals, es podria realitzar un segellat, protegint-les de l'aigua i frenant l'atac dels ions químics existents a l'atmosfera, i tenir cura amb el sistema de neteja dels carrers de la Part Alta, realitzat amb aigua a pressió, el qual resulta devastador per a la conservació de les inscripcions; mentre que, pel que fa als accidents i vandalisme que pateixen aquests elements, es podria dotar les restes d'una pantalla de protecció que les faci difícilment accessibles, aconseguint, a la vegada, un millor efecte estètic.

Són aquestes mesures per un problema important i actual al patrimoni de la nostra ciutat. Tenim com a proper exemple, de fa pocs dies, i desgraciadament és només un de molts, l'estat en què es troba un pedestal original d'època romana incrustat en una façana del carrer de la Destral, a la Part Alta que, tal i com la Reial Societat Arqueològica Tarraconense ha denunciat, ha estat cobert amb enderrocs d'unes obres de reforma que

s'estan realitzant en un edifici proper, "amb el consegüent deteriorament que suposa sobre una peça de tant valor i tan delicada".

Les citades intervencions permetrien donar-li una major protecció a la resta, ja que amb aquest vidre volat quedarien emmarcades les epigrafies, i, a més, es podria completar l'actuació amb uns rètols que les assenyalin adequadament i incloguin una petita explicació sobre el seu contingut i història (es podria, fins i tot, estudiar la possibilitat de posar la traducció del llatí del seu escrit, per tal de fer més comprensible el missatge que es transmet), per tal que es destaquin les mateixes i puguin ser visitades i contemplades pels turistes i persones que s'apropin.

Pel que fa a la inversió econòmica necessària, entenem que caldria d'un esforç per part del Consistori, i que es podria de tractar de compensar el mateix de diferents maneres: a través de possibles esponsoritzacions per part d'entitats o empreses, intervencions de Col·legis professionals de la ciutat, quant a obtenir un duplicat d'una resta a canvi de posar en valor la mateixa (entendríem en aquest concepte el fet de netejar-la, remarcar-la, posar-li una nota explicativa, i si s'escau, il·luminar-la), o aconseguir recursos en la venda de duplicats a entitats, persones i, fins i tot, museus (sabem que s'han realitzar actuacions en aquest sentit, si bé de caire puntual, no constant-nos cap acció global al respecte).

Tot això esdevé molt important ja que no podem oblidar que estem dins del recinte del que fou Foro Provincial de Tàrraco i que, en conjunt, queden les suficients restes com per a poder donar una visió global, i fins i tot espectacular, del conjunt, enlloc de presentar algunes restes aïllades sense relació aparent, tal com les podem contemplar avui dia.

D'aquesta manera, des del nostre Grup Municipal volem que aquesta moció es prengui per l'equip de Govern, i per la resta dels components dels Consistori, com a una proposta constructiva, és a dir, no com una crítica a les actuacions realitzades fins la data en aquest

camp, i tots els referents als vestigis arqueològics tant importants que tenim a la nostra ciutat, sinó com un pas i una idea més, per a contribuir a donar a la Tàrraco romana el reconeixement global que es mereix. És per això que les propostes que portem en aquesta moció provenen, en gran mesura, dels estudis realitzats per tècnics reconeguts i especialitzats en el tema, com són els de la Reial Societat Arqueològica de Tarragona, per tal de donar una visió i opinió suficientment fonamentada i propera al nostre patrimoni epigràfic.

Creiem, doncs, que aquest és només un esglaió, o exemple, de les mesures i actuacions que es poden dur a terme per millorar la seva conservació i donar-li el reconeixement necessari a troballes, com són en aquest cas les epigrafies romanes i els seus escrits, que ens permeten conèixer millor el funcionament de la Tàrraco romana i, de pas, continuar la línia de difusió i globalització d'una ciutat com Tarragona, que és Patrimoni de la Humanitat, i no ha de tancar-se a avançar propostes que contribueixin a reforçar la seva expansió i puguin ser gaudides pel màxim nombre de ciutadans possibles.

Per tot això, el grup municipal Ciutadans Proposa al ple els següents

ACORDS:

- **PRIMER:** Que es porti a terme un estudi de l'actual sistema de conservació de les restes epigràfiques dels carrers de la nostra ciutat, per tal de millorar el mateix a través de les intervencions directes i indirectes en les restes, com el sistema de neteja dels carrers de la Part Alta.

- **SEGON:** Estudiar la instal·lació d'un vidre de seguretat a les inscripcions de les epigrafies que trobem a peu de carrer, amb la possibilitat de portar-ho a terme a través de la utilització de vidre laminat de seguretat.
- **TERCER:** Estudiar la col·locació, al costat de les inscripcions epigràfiques, d'uns rètols amb la traducció o una petita explicació de les mateixes, indicant a més un número de referència, per poder localitzar la resta en un petit plànol de situació.
- **QUART:** Iniciar un procés, (que entenem es farà de manera gradual) d'intervencions a les restes epigràfiques existents a façanes i patis dels carrers de la ciutat, procedint a retirar (sempre que sigui compatible amb la seva conservació) les originals i traslladar-les a recintes tancats (Museus) i, col·locant unes còpies de les mateixes en el lloc en que estaven històricament.

Tarragona, juny del 2016

Rubén Viñuales Elías

Portaveu del GM C's a Tarragona

